

Onderwijsverslag 2017-2018

FISCAAL ECONOMISCH INSTITUUT BV

Periode: 1 september 2017 tot en met 31 augustus 2018

Inleiding

In dit verslag treft u een rapportage aan van het door FEI BV verzorgde onderwijs gedurende het collegejaar 2017-2018. In de onderdelen 1 t/m 7 wordt uitgebreid verslag gedaan van het door FEI BV verzorgde reguliere academisch onderwijs ten behoeve van de Erasmus School of Economics. Daarnaast verzorgt FEI BV, al dan niet in samenwerking met anderen, postacademisch onderwijs. In onderdeel 8 wordt hiervan verslag gedaan.

Niveaus van onderwijs:

1. Introductie Fiscale Economie
2. Fiscale Economie
3. Fiscaal Ondernemerschap
4. Fiscaal Concernrecht
5. Minor Ondernemen en Belastingen
6. Opleiding Fiscale Economie bachelor 2
 - a. Inkomstenbelasting A
 - b. Omzetbelasting
7. Opleiding Fiscale Economie bachelor 3
 - a. Privaat en Ondernemingsrecht
 - b. Inkomstenbelasting B
 - c. Successiewet
 - d. Belasting op Onroerende Zaken
 - e. Formeel Bestuurs- en Belastingrecht
 - f. Vennootschapsbelasting
 - g. Internationaal- en Europees belastingrecht – basis
 - h. Bijzondere Heffingen
 - i. Integratie Fiscale Economie
 - j. Bachelorscripties
 - k. Bachelorexamen
8. Opleiding Fiscale Economie master
 - a. Europees- en Internationaal Belastingrecht
 - b. Werkcolleges
 - i. MKB
 - ii. MNO
 - c. Capita Selecta
 - i. Europese BTW en andere indirecte belastingen
 - ii. Internationaal en Europees Belastingrecht
 - d. Masterscripties
 - e. Masterexamen
9. Postacademisch Onderwijs

1. Introductie Fiscale Economie

Het doel van dit vak (bachelor 1) is kennismaking met fiscale economie voor studenten die zich hebben ingeschreven als fiscaal econoom. Gedurende acht colleges van twee uren worden de studenten door het fiscale landschap geleid. Er komen diverse onderwerpen aan de orde die door verscheidene docenten verbonden aan het Fiscaal Economisch Instituut worden gepresenteerd. De colleges zijn verplicht. Er is geen tentamen en ook geen te bestuderen literatuur.

<i>Colleges:</i>	Het onderwijs is in blok 1 van collegejaar 2017/2018 (gedurende zeven weken) gegeven in de vorm van acht colleges van twee uur.
<i>Docenten:</i>	Hoorcollege: Prof. dr. P. Kavelaars, dr. Y.M. Tigelaar – Klootwijk, mr. T.C. Hoogwout, mr. R.B.N. van Ovost, R.C. de Smit MSc, L. van Hulten MSc, drs. M.H.M. Smeets, dr. R.N.F. Zuidgeest, mr. M.P.L. Adriaansen, mr. D.E. van Sprundel
<i>Studielast:</i>	0 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Dit vak is verplicht voor alle studenten die de studie Fiscale economie willen volgen.

Datum	Onderwerp	Docent
4 september	Bachelor Take-Off	diversen.
8 september	het fiscale stelsel	drs. M.H.M. Smeets
3 oktober	loon- en inkomstenbelasting	prof. dr. P. Kavelaars
9 november	vennootschapsbelasting	R. de Smit MsC/L. van Hulten MsC
30 november	omzetbelasting	dr. R.N.F. Zuidgeest
17 januari	formele aspecten/successiewet	mr. M.P.L. Adriaansen/mr. T.C. Hoogwout
7 februari	internationaal/europees bel.recht	prof. dr. P. Kavelaars/ mr. D.E. van Sprundel
4 april	Economische aspecten belastingheffing	dr. Y.M. Tigelaar-Klootwijk
6 juni	integratiecasus	drs. M.H.M. Smeets

2. Fiscale Economie

Dit bachelorvak (bachelor 2) is voor alle economie studenten een eerste (verplichte) kennismaking met de belastingwetenschap. Het doel van dit bachelorvak is de academisch gevormde econoom vertrouwd te maken met de fiscale regelgeving, waar hij of zij bij de beroepsuitoefening of in privé onvermijdelijk mee te maken krijgt. Aan bod komen de plaats van de belastingheffing in het economische bestel en de economische effecten hiervan, de juridische vormgeving en de structuur van de belastingregelgeving, de belastingbeginselen en de functies van belastingheffing, de ondernemer en de belastingwetgeving, de particulier en de belastingwetgeving, belastingheffing van rechtspersonen en de omzetbelasting.

Colleges: Het onderwijs is in blok 1 van collegejaar 2017/2018 (gedurende zeven weken) gegeven in de vorm van twee keer twee uur interactief hoorcollege per week (14 HC's), twee sommencolleges van twee uur en een totaal van vijf practica van twee uur. Het cijfer voor het vak fiscale economie wordt voor 80% bepaald door het cijfer van het schriftelijk tentamen en voor de overige 20% door voldoende participatie in de practica.

In de practica werden de studenten aan de hand van opgaven vertrouwd gemaakt met de meer praktische aspecten van het vakgebied. De practica werden begeleid door docenten en TA's van de vakgroep. Met uitzondering van het eerste practicum; dit practicum werd gegeven door masterstudenten fiscale economie. Bij dit practicum werden met name praktische zaken als het werken met een wettenbundel en de positie van het vak in de economie behandeld. Verder wordt er gebruikt gemaakt van de EUR-game app waardoor studenten zelf kunnen oefenen met de stof en met oude meerkeuze tentamenvragen.

Docenten: Hoorcollege: Prof. dr. P. Kavelaars, prof. dr. R.N.G. van der Paardt, dr. H. Vrijburg

Practicum: Drs. J.E. van den Berg, mr. T.C. Hoogwout, mr. R.B.N. van Ovost (coördinator), R.C. de Smit MSc, R. Tichelaar, dr. F.M. Werger, L. van Hulten MSc en drs. C. van Wijk.

Masterstudenten: Joey Schellingerhout, Nanette Burger, Lars van der Hoorn, Bas Niekerk, Faycal Agzanay en Valerie Visser.

Tentamen: Participatie in de practica (20%), schriftelijk tentamen multiple-choice + open vragen (80%)

Studielast: 4 ECTS

Plaats in de studie: Dit vak is verplicht voor alle studenten die afstuderen in de richtingen Economics & Business en Fiscale economie.

Resultaten:

Fiscale Economie

	Totaal	Geslaagd	Percentage
27-10-2017	501	291	58%
23-07-2017 (her)	76	53	70%

2. Fiscaal Ondernemerschap

Na het volgen van het vak Fiscaal Ondernemerschap heeft de student de eerste kennis opgedaan die nodig is van het belastingrecht. Hoofddoel van het vak is het verschaffen van inzicht in de structuur en werking van het Nederlandse belastingstelsel, met name voor zover dit betrekking heeft op ondernemingen en hun participanten. Bij Fiscaal Ondernemerschap komen onderwerpen als de winstbepaling van ondernemingen en inkomen uit aanmerkelijk belang aan bod.

<i>Colleges:</i>	Er zijn in het collegejaar 2017/2018 (blok 1) zeven colleges van elk drie uur gegeven.
<i>Docent:</i>	Mr. R.B.N. van Ovost
<i>Tentamen:</i>	Schriftelijk
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Dit vak is verplicht voor verschillende bachelor-majors en schakelprogramma's. Hiernaast is er de mogelijkheid het vak als keuzevak in te brengen in verschillende majors. Voorts maakt het vak deel uit van de minor Ondernemen en Belastingen (zie 4).

Resultaten:

Fiscaal Ondernemerschap

	Totaal	Geslaagd	Percentage
26-10-2017	70	45	64%
17-07-2018 (her)	15	9	60%

3. Fiscaal Concernrecht

Na het volgen van de vakken Fiscaal Ondernemerschap en Fiscaal Concernrecht heeft de student de kennis in huis die de accountant nodig heeft van het belastingrecht. Hoofddoel van Fiscaal Concernrecht is het verschaffen van inzicht in de structuur en werking van het Nederlandse belastingstelsel, met name voor zover dit betrekking heeft op kapitaalvennootschappen en hun participanten. In de colleges staan de vennootschapsbelasting en het internationale belastingrecht centraal.

<i>Colleges:</i>	Er zijn in het collegejaar 2017/2018 (blok 1) zeven colleges gegeven van elk drie uur.
<i>Docenten:</i>	R.C. de Smit MSc
<i>Tentamen:</i>	Schriftelijk
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Deze vakken zijn verplicht voor verschillende bachelor-majors en schakelprogramma's. Daarnaast is er de mogelijkheid het vak als keuzevak in te brengen in verschillende majors. Voorts maakt het vak deel uit van de minor Ondernemen en Belastingen (zie 4)

Resultaten:

Fiscaal Concernrecht

	Totaal	Geslaagd	Percentage
23-10-2017	70	51	73%
16-07-2018 (her)	12	6	50%

4. Minor Ondernemen en Belastingen

In het collegejaar 2017/2018 (blok 1) is een minor aangeboden die bestaat uit de volgende onderdelen:

- Fiscaal Concernrecht;
- Fiscaal Ondernemerschap
- Privaat- en Ondernemingsrecht

Voor een beschrijving van deze vakken wordt verwezen naar 2, 3, 6(a).

Wanneer deze vakken met goed gevolg zijn afgerond, bestaat recht op 12 ECTS (3 x 4 ECTS)

Voor studenten uit een aantal studierichtingen is dat voldoende voor het classificeren van de minor als volwaardig onderdeel binnen de studierichting. Een aantal studierichtingen, wier studenten ook de minor kunnen volgen eist echter 15 ECTS alvorens zij een minor volwaardig achten. In verband daarmee wordt aan betrokken studenten de gelegenheid geboden een essay met als thema ondernemen en belastingen te schrijven, waarmee 3 extra ECTS kunnen worden behaald. Twee studenten hebben van die mogelijkheid gebruik gemaakt. De essays zijn geschreven onder begeleiding van mr. R.B.N. van Ovost. Medelezers zijn R.C. de Smit MSc en mr. M.P.L. Adriaansen.

Zoals jaarlijks wordt vastgelegd in de *Minortoelatingsmatrix* op de centrale minorwebsite, is deelname aan deze minor uitsluitend mogelijk voor studenten van bepaalde opleidingen van de Erasmus Universiteit. Toelating tot de minor kan plaatsvinden nadat voldaan is aan de voor deze minor geldende toelatingseis. Deze houdt in dat minimaal 60 ECTS uit bachelor-1 en bachelor-2 van de EUR-opleiding waarvoor men ingeschreven staat (cijfers 5,5 en hoger) moet worden behaald vóór 1 april van het voorafgaande studiejaar.

In het totaal hebben in het collegejaar 2017/2018 (blok 1) circa 90 studenten aan de minor deelgenomen, waarvan 48 studenten de minor in zijn geheel hebben behaald.

De resultaten zijn verwerkt in de bij 2, 3 en 6 (a) gegeven overzichten. In het collegejaar 2017/2018 hebben twee studenten een paper geschreven; hiervan heeft één student een voldoende behaald.

5. Opleiding Fiscale Economie bachelor 2

a. Inkomstenbelasting A

De doelstellingen van het vak zijn:

- het verwerven van inzicht in de structuur en opzet van de loon- en inkomstenbelasting met name t.a.v. arbeidsinkomsten;
- het ontwikkelen van de vaardigheid de juiste rechtsbronnen aan te boren om te komen tot een verantwoorde wettoepassing in concrete situaties;
- het ontwikkelen van kritisch vermogen om op zelfstandige wijze te kunnen toetsen of de rechtsontwikkeling op het gebied van de loon- en inkomstenbelasting in overeenstemming is met de aan deze heffing ten grondslag liggende beginselen en haar economische betekenis te kunnen overzien.

De volgende onderwerpen komen o.a. aan bod:

- inleiding tot de inkomstenbelasting
- structuur van het inkomensbegrip
- belastingheffing over inkomen uit arbeid die in en buiten dienstbetrekking is verricht (incl. loonbelasting en premieheffing), zowel voor de binnenlandse belastingplichtigen als voor de buitenlandse belastingplichtigen
- periodieke uitkeringen en verstrekkingen
- aansprakelijkheidsregels
- sociale verzekeringen/premieheffing
- eigen woning

<i>Colleges:</i>	In het collegejaar 2017/2018 (blok 3) zijn 11 colleges gegeven van elk twee uur en drie practica waar verplichte aanwezigheid voor gold. Ook zijn er 2 colleges van elk twee uur gegeven ter instructie van het schrijven van de essay.
<i>Docenten:</i>	Prof. dr. P. Kavelaars, dr. F.M. Werger, drs. C. van Wijk. Essay docenten: drs. C. van Wijk, mr. R.B.N. van Ovost, drs. J.E. van den Berg en drs. M.H.M. Smeets Essay studentassistenten: Sebastiaan Claessen, Martijn Kamphorst, Rosalynn de Jong, Olivier Flinterman
<i>Tentamen:</i>	Essay (20%), Schriftelijk tentamen met open vragen (80%).
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Het vak dient gevolgd te worden in het tweede bachelorjaar.

Resultaten:

Inkomstenbelasting A

	Totaal	Geslaagd	Percentage
27-02-2018	95	68	72%
24-07-2018 (her)	6	5	83%
Schakel: 25-06-2018	7	6	86%
Schakel: 24-07-2018	1	1	100%

b. Omzetbelasting

Dit bachelorvak beoogt inzicht te geven in de juridische en economische werking van de omzetbelasting. De aandacht wordt voornamelijk gericht op de Wet op de Omzetbelasting 1968. De omzetbelasting is binnen de Europese Unie sterk geharmoniseerd. In dat kader wordt bij de behandeling van de Wet op de omzetbelasting 1968 de relatie gelegd met de EU-BTW-richtlijn die voortvloeit uit het harmonisatieproces en waarop de Wet op de omzetbelasting 1968 is gebaseerd.

In het kader van het Academische vaardighedenprogramma dient ten behoeve van het vak Omzetbelasting een paper te worden geschreven over een belangrijk BTW-arrest. In groepjes van 3 studenten wordt er een gezamenlijk paper geschreven van maximaal 2.000 woorden. Het cijfer voor de paper bepaalt voor 20% het eindcijfer van het tentamen.

<i>Colleges:</i>	Er zijn in het collegejaar 2017/2018 (blok 5) 14 hoorcolleges gegeven van elk twee uren en daarnaast twee practica van elk twee uur. Ook wordt er een skills college gegeven.
<i>Docenten:</i>	Prof. dr. R.N.G. van der Paardt, drs. P.C.J. Oerlemans, dr. R.N.G. Zuidgeest, drs. C. van Wijk Essay docenten: drs. C. van Wijk, mr. R.B.N. van Ovost, drs. J.E. van den Berg en drs. M.H.M. Smeets Essay studentassistenten: Sebastiaan Claessen, Martijn Kamphorst, Rosalynn de Jong, Olivier Flinterman
<i>Tentamen:</i>	Schriftelijk tentamen (80%) + paper (20%)
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Dit vak dient gevolgd te worden in het tweede bachelorjaar

Resultaten:

Omzetbelasting

	Totaal	Geslaagd	Percentage
27-06-2018	93	55	59%
27-07-2018 (her)	21	19	91%

6. Opleiding Fiscale Economie bachelor 3

De opleiding Fiscale Economie ziet het als haar taak in het derde jaar bachelor studenten op te leiden tot studenten die aan het eind van de bachelor studie beschikken over kennis en overzicht van zowel de basistheorieën in de algemene economie en de bedrijfseconomie, als ook het brede spectrum van Nederlands belastingrecht.

De bachelor moet de attitude hebben de verworven kennis te gebruiken bij de bestudering van de overheidsfinanciën en de rol die belastingheffing daarin speelt, waarbij hij de economische effecten van belastingheffing op ondernemersgedrag en handelen van burgers moet kunnen plaatsen.

a. Privaat- en Ondernemingsrecht

De student wordt vertrouwd gemaakt met de belangrijkste grondslagen en begrippen op het gebied van het privaatrecht, ondernemingsrecht en personen- en familierecht. Als fiscaal econoom zal de student bij het nemen van beslissingen oog moeten hebben voor de bepaalde juridische problemen en de oplossingen hiervoor. Met het behandelde op de colleges en de te bestuderen theorie moet de student derhalve niet alleen in staat zijn het juridische probleem te beschrijven, maar moet hij tevens de relevante rechtsregels kunnen vinden waarmee het probleem tot een oplossing kan worden gebracht.

<i>Colleges:</i>	Er zijn in het collegejaar 2017/2018 (blok 1) zeven hoorcolleges gegeven van elk drie uur
<i>Docenten:</i>	Mr. M.P.L. Adriaansen
<i>Tentamen:</i>	Schriftelijk tentamen met open vragen (100%)
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Dit vak dient gevolgd te worden in het derde bachelorjaar en is een verplicht onderdeel van de verdiepende minor Ondernemen en Belastingen (zie 4). Voorts wordt dit vak gebruikt voor het deficiëntie programma van de RC-opleiding. 48 studenten hebben hieraan deelgenomen.

Resultaten:

Privaat- en ondernemingsrecht

	Totaal	Geslaagd	Percentage
27-10-2017	160	118	74%
18-07-2018 (her)	30	12	40%

b. Inkomstenbelasting B

De doelstellingen van het bachelorvak zijn:

- het verwerven van inzicht in de structuur en opzet van de inkomstenbelasting voor studenten die hun toekomstige werkkring zoeken binnen de sfeer van de fiscaliteit;

- het ontwikkelen van de vaardigheid de juiste rechtsbronnen te raadplegen om te komen tot een verantwoorde wetstoepassing in concrete situaties;
- het ontwikkelen van kritisch vermogen om op zelfstandige wijze te kunnen toetsen of de rechtsontwikkeling op het gebied van de inkomstenbelasting in overeenstemming is met de aan deze heffing ten grondslag liggende beginselen en haar economische betekenis te kunnen overzien.

De volgende onderwerpen komen aan de orde bij Inkomstenbelasting B:

- winst uit onderneming, zowel voor de binnenlandse belastingplichtigen als voor de buitenlandse belastingplichtigen
- inkomsten uit werk en woning, met uitzondering van winst uit onderneming en inkomsten uit arbeid in dienstbetrekking (incl. loonbelasting en premieheffing volksverzekeringen)
- inkomen uit aanmerkelijk belang

<i>Colleges:</i>	In het collegejaar 2017/2018 (blok 1) zijn 22 hoorcolleges gegeven van elk twee uur en daarnaast zijn vijf practica gegeven van elk twee uur.
<i>Docenten:</i>	Drs. M.H.M. Smeets (coördinator), Dr. Y.M. Tigelaar – Klootwijk
<i>Tentamen:</i>	Schriftelijk
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Het vak dient gevolgd te worden in het derde bachelorjaar

Resultaten:

Inkomstenbelasting B

	Totaal	Geslaagd	Percentage
24-10-2017	87	57	66%
19-07-2018 (her)	16	10	63%

c. Successiewet

Tijdens de colleges wordt ingegaan op de wetsystematiek en de toepassing en de jurisprudentie van de Successiewet. Doelstelling van het bachelorvak is kennis en inzicht te verschaffen van de Successiewet en globaal van het huwelijksvermogensrecht en het erfrecht. Daarnaast is het vak gericht op het verschaffen van theoretisch en praktisch inzicht in de vermogensoverheveling tussen de generaties of naar derden, zoals goede doelen. Hierbij wordt tevens het eventuele effect van deze vermogensoverheveling besproken voor de inkomstenbelasting en overdrachtsbelasting.

<i>Colleges:</i>	In het collegejaar 2017/2018 (blok 1) zijn zeven hoorcolleges gegeven van elk drie uur
<i>Docenten:</i>	Mr. T.C. Hoogwout
<i>Tentamen:</i>	Schriftelijk
<i>Studielast:</i>	2 ECTS

Plaats in de studie: Het vak dient gevolgd te worden in het derde bachelorjaar.

Resultaten:

Successiewet

	Totaal	Geslaagd	Percentage
25-10-2017	81	52	64%
17-07-2018 (her)	22	15	68%

d. Belasting op Onroerende Zaken

In verschillende belastingen neemt de belastingheffing over onroerende zaken een bijzondere positie in. Te denken valt aan de omzetbelasting en de overdrachtsbelasting, waarbij zelfs specifieke bepalingen samenloop van beide belastingen zoveel mogelijk beogen te voorkomen. Daarnaast is de gemeentelijke onroerende zaakbelasting en de bepaling van de WOZ-waarde door ontwikkelingen in de winstbepaling in toenemende mate van belang.

Na afronding van dit vak heeft de student:

- inzicht verworven in de belastingheffing over de levering en verhuur van onroerende zaken;
- globaal inzicht verkregen in heffing van gemeentelijke onroerende zaakbelasting, en in het bijzonder in het heffingsobject en de waarde vaststelling voor de onroerende zaakbelasting;
- de vaardigheid ontwikkeld de juiste rechtsbronnen te raadplegen om te komen tot een verantwoorde wetstoepassing in concrete situaties;
- het kritisch vermogen ontwikkeld om op zelfstandige wijze te kunnen toetsen of de rechtsontwikkeling ter zake van de belastingheffing over onroerende zaken in overeenstemming is met de aan deze heffing ten grondslag liggende beginselen en haar economische betekenis te kunnen overzien.

Colleges: Er zijn in het collegejaar 2017/2018 (blok 2) zeven hoorcolleges gegeven van elk drie uur

Docenten: Drs. J.E. van den Berg, prof. dr. R.N.G. van der Paardt en drs. M.T.E. Robben

Tentamen: Schriftelijk

Studielast: 4 ECTS

Plaats in de studie: Dit vak dient gevolgd te worden in het derde bachelorjaar.

Resultaten:

Belasting op onroerende zaken

	Totaal	Geslaagd	Percentage
18-12-2017	84	61	72%
09-07-2018 (her)	16	13	81%

e. Formeel Bestuurs- en Belastingrecht

Dit bachelorvak verschaft de juridische basiskennis die voorwaarde is voor het met vrucht kunnen volgen van de fiscaal-economische opleiding. Doelstelling van het vak is kennis en inzicht te verschaffen van en in de hoofdzaken van het publiekrecht in het bijzonder het bestuursrecht. Daarnaast is het vak gericht op het verschaffen van theoretisch en praktisch inzicht in de formele procedures ter realisatie van de belastingheffing.

<i>Colleges:</i>	Er zijn in het collegejaar 2017/2018 (blok 2) zeven hoorcolleges gegeven van elk drie uur
<i>Docenten:</i>	Mr. M.P.L. Adriaansen en mr. T.C. Hoogwout
<i>Tentamen:</i>	Schriftelijk
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Dit vak dient gevolgd te worden in het derde bachelorjaar en is een verplicht onderdeel van de verdiepende minor Fiscale Economie.

Resultaten:

Formeel Bestuurs- en Belastingrecht

	Totaal	Geslaagd	Percentage
19-10-2017	86	78	91%
10-07-2018 (her)	5	2	40%

f. Vennootschapsbelasting

Tijdens de colleges van het vak vennootschapsbelasting wordt de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 integraal besproken. Tijdens de colleges worden de grondslagen van de vennootschapsbelasting behandeld.

In het bachelorvak vennootschapsbelasting komen de volgende onderwerpen aan bod:

- subjectieve belastingplicht;
- objectieve belastingplicht;
- verliesverrekening en de handel in verlieslichamen;
- deelnemingsvrijstelling.
- renteaftrek;
- fusies en splitsingen;
- fiscale eenheid.

Op de winstbepaling wordt ingegaan voor zover daarvoor specifieke regelingen in de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 gelden.

<i>Colleges:</i>	In het collegejaar 2017/2018 (blok 3) zijn 26 hoorcolleges gegeven van elk twee uur en daarnaast zijn vijf practica gegeven van elk twee uur.
------------------	---

<i>Docenten:</i>	R.C. de Smit MSc, drs. J. van Helvoirt en L. van Hulten MSc.
<i>Tentamen:</i>	Schriftelijk
<i>Studielast:</i>	8 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Het vak dient gevolgd te worden in het derde bachelorjaar.

Resultaten:

Vennootschapsbelasting

	Totaal	Geslaagd	Percentage
01-03-2018	85	56	66%
11-07-2018 (her)	20	14	70%

g. Internationaal en Europees belastingrecht – basis

In dit vak wordt ingegaan op de basisbeginselen van het internationaal en het Europees belastingrecht. Zodra sprake is van grensoverschrijdende activiteiten krijgt men te maken met fiscale stelsels van meer landen. Hierdoor kan gemakkelijk dubbele belasting ontstaan. Door middel van belastingverdragen kan deze dubbele belasting worden beperkt of worden voorkomen. Dit vak heeft tot doel de student vertrouwd te maken met de basisbeginselen van het internationaal belastingrecht, de regels van internationaal belastingrecht in het nationale recht en de hoofdlijnen van de wijze waarop internationale dubbele belasting wordt voorkomen. Grensoverschrijdende activiteiten leiden er binnen de EU ook toe dat het EU-recht een rol kan gaan spelen. Het EU-recht verbiedt grensoverschrijdende belemmeringen en discriminaties. Nationale regelgevingen mogen daarmee niet in strijd zijn. Dat geldt ook voor fiscale regelgeving. Daarnaast zijn op EU-niveau ook enkele fiscale regelingen tot stand gebracht waaraan de lidstaten moeten voldoen en waarop belastingplichtigen zich kunnen beroepen. Tot slot is er een omvangrijke hoeveelheid rechtspraak ontwikkeld door het HvJ die van grote betekenis is voor de fiscaliteit. Het onderhavige vak beoogt inzicht te geven in de hoofdlijnen van deze jurisprudentie.

<i>Colleges:</i>	Er zijn in het collegejaar 2017/2018 (blok 4) zeven hoorcolleges gegeven van elk drie uur
<i>Docenten:</i>	Prof. dr. P. Kavelaars, L. van Hulten MSc.
<i>Tentamen:</i>	Schriftelijk
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Het vak dient gevolgd te worden in het derde bachelorjaar.

Resultaten:

Internationaal en Europees belastingrecht – basis

	Totaal	Geslaagd	Percentage
25-04-2018	87	67	77%
12-07-2018 (her)	11	6	55%

h. Bijzondere Heffingen

Met ingang van collegejaar 2017-2018 maakt de cursus Bijzondere heffingen onderdeel uit van bachelor 3 van de opleiding Fiscale Economie. Nederland kent diverse bijzondere heffingen, te denken valt aan lokale en/of milieuheffingen, ook diverse Rijksbelastingen en –regelingen. Deze heffingen komen in de dagelijkse adviespraktijk minder vaak voor. Toch is de financiële impact van deze heffingen voor diverse belastingplichtigen aanzienlijk en gaat het soms het belang van meer reguliere rijksbelastingen te boven. In de adviespraktijk zien wij de laatste jaren dan ook steeds meer fiscalisten zich specialiseren in één of meer van de bijzondere heffingen. De bijzondere heffingen worden niet alleen gekenmerkt door afwijkende materiële regels, maar ook door vaak afwijkende procedures. Een deel van de bijzondere heffingen kenmerkt zich door de veelvuldige rechterlijke procedures die daarover worden gevoerd. Daarmee zijn er voorbeelden te over om de theorie ook praktisch inzichtelijk te maken.

In de cursus Bijzondere heffingen wordt gestart vanuit het gemeentelijke en waterschapsperspectief. Daarna wordt vervolgd met milieu- en energieheffingen en de heffingen die gepaard gaan met het gebruik van motorvoertuigen. De colleges worden verzorgd door externe docenten die specialist zijn op de verschillende bijzondere heffingen.

<i>Colleges:</i>	Er zijn in het collegejaar 2017/2018 (blok 4) zeven gastcolleges gegeven van elk drie uur
<i>Docenten:</i>	Mr. M.P.L. Adriaansen (coördinator)
<i>Tentamen:</i>	Schriftelijk
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Het vak dient gevolgd te worden in het derde bachelorjaar.

Resultaten:

Bijzondere Heffingen

	Totaal	Geslaagd	Percentage
24-04-2018	85	62	73%
12-07-2018 (her)	13	8	62%

i. Integratie Fiscale Economie

Het slot van de bacheloropleiding Fiscale Economie wordt gevormd door het onderdeel Integratie Fiscale Economie. In dit vak worden de in dit studiejaar afzonderlijk behandelde belastingwetten in onderling verband gebracht.

In de vorm van een werkcollege worden de economische en juridische dimensies van het vakgebied fiscale economie aan de hand van casusposities belicht. Er wordt onder meer aandacht besteed aan de fiscale procedure, aan beleggingsproblematiek en vermogensoverheveling, vastgoed en belastingen, bedrijfsopvolging en aan fiscaal beleid. Tevens hebben de studenten een bezoek gebracht aan het Hof in Den Haag.

Daarnaast wordt aandacht besteed aan de bachelorscriptie, in de vorm van twee voorlichtingsbijeenkomsten. Voorts dienen de studenten een opzet voor een bachelorscriptie in te leveren.

<i>Colleges:</i>	Er zijn in het collegejaar 2017/2018 (blok 4) zeven werkcolleges gegeven van elk drie uur
<i>Docenten:</i>	Drs. J.E. van den Berg, mr. T.C. Hoogwout, drs. P.C.J. Oerlemans, drs. M.T.E. Robben, drs. M.H.M. Smeets, R.C. de Smit MSc, dr. Y.M. Tigelaar-Klootwijk en mr. R.B.N. van Ovost.
<i>Tentamen:</i>	Een ieder die een voldoende voor zijn participatie en ingeleverde opdrachten heeft behaald, hoeft geen tentamen te doen. In het geval van een onvoldoende dient er een aanvullende opdracht te worden verricht.
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Het vak dient gevolgd te worden in het derde bachelorjaar.

Resultaten:

Integratie Fiscale Economie

Totaal	Geslaagd	Percentage
62	62	100%

j. Bachelorscripties

De bachelorscriptie Fiscale Economie is een individueel werkstuk over een fiscaal onderwerp uit het gevolgde bachelorprogramma, waarin aan de hand van een doelstelling en heldere probleemstelling verslag wordt gedaan van een (literatuur)onderzoek. In de periode 1 september 2017 – 31 augustus 2018 werden in totaal 53 bachelorscripties afgerond.

Scriptiebegeleiders : Mr. M.P.L. Adriaansen, Drs. J.E. van den Berg, A. Brits, M.D.C. Gomes Vale Viga Msc, L. Gramsbergen, Drs.T.C. Hoogwout, L.C. van Hulten Msc, Prof. dr. P. Kavelaars, Mr. V.L. Meijerman, Drs. P.C.J. Oerlemans, Mr A.E. van Oostveen, , Mr R.B.N. van Ovost, Prof.dr. R.N.G. van der Paardt, drs. M.T.E. Robben, Drs. M.H.M. Smeets, R.C. de Smit Msc, Mr. D.E. van Sprundel, Dr. Y.M. Tigelaar-Klootwijk, Mr. Y.M. Vink, Dr. F.M. Werger, Drs. C. van Wijk, , Drs. R.N.F. Zuidgeest.

k. Bachelorexamen

51 studenten hebben hun bachelorexamen Fiscale Economie behaald.

7. Opleiding Fiscale Economie master

In de master krijgt de student een grondige kennis van en inzicht in de structuur van belastingwetgeving en belastingstelsels en krijgt de student voldoende vaardigheid in toepassing en interpretatie van wetgeving en jurisprudentie mede in hun maatschappelijke en in het bijzonder hun sociaaleconomische samenhang.

Tevens leert de student zelfstandig voort te bouwen op verkregen kennis en inzicht en verwerft daarmee probleemoplossend vermogen, een wetenschappelijke attitude en creatief denkvermogen. Zo is de student in staat om zijn/haar wetenschappelijke discipline kritisch te benaderen en te plaatsen tegenover andere economische, niet-economische en niet-fiscale opvattingen en hierover een standpunt te bepalen. In de master worden deze vaardigheden en kennis verkregen door het volgen van een aantal vakken en twee werkcolleges.

a. Europees- en Internationaal Belastingrecht

Formeel bestaat dit vak uit twee vakken, te weten Europees Belastingrecht en Internationaal Belastingrecht. Deze vakken houden zich bezig met de internationale aspecten van het belastingrecht. Daarbij wordt ingegaan op de steeds verdergaande betekenis van het EU-recht op de wijze waarop belasting kan worden geheven. Nationale overheden dienen in hun wetgeving de voorwaarden van in het bijzonder het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VwEU), alsmede de daarin opgenomen verkeersvrijheden in acht te nemen. Deze verkeersvrijheden en door het Hof van Justitie ter zake gewezen jurisprudentie komen uitvoerig aan de orde. Ook de Europese regelgeving die geldt ten aanzien van grensoverschrijdende arbeid in al haar verschijningsvormen wordt uitvoerig besproken. Behalve aan het EU-recht wordt aandacht besteed aan het reguliere internationale belastingrecht. Daarbij gaat het om (de voorkoming van) internationaal dubbele belasting die ontstaat als twee of meer staten belasting willen heffen van een bepaalde (rechts)persoon over zijn/haar inkomen, vermogen, of de overgang of verkrijging daarvan.

Aan het einde van de collegecyclus moet de student in staat zijn aan de hand van het EU-recht nationaalrechtelijke belastingregels te toetsen op hun aanvaardbaarheid. Ook moet hij ten aanzien van complexe structuren kunnen aangeven welke vormen van internationaal dubbele belasting kunnen optreden alsmede hoe deze kunnen worden voorkomen. Verder moet de student onder andere kunnen aangeven op welke wijze nondiscriminatiebepalingen in belastingverdragen en andere regelingen de heffingsmogelijkheden van Nederland beïnvloeden.

<i>College:</i>	In het collegejaar 2017/2018 (blok 1) zijn 14 hoorcolleges gegeven van elk drie uur.
<i>Docenten:</i>	Prof. dr. P. Kavelaars en mr. D.E. van Sprundel
<i>Tentamen:</i>	Schriftelijk
<i>Studielast:</i>	8 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Het vak dient gevolgd te worden in de masterfase

Resultaten:

EBR

	Totaal	Geslaagd	Percentage
25-10-2017	50	30	60%
11-07-2018 (her)	22	18	82%

IBR

	Totaal	Geslaagd	Percentage
28-10-2017	63	49	78%
09-07-2018 (her)	12	5	42%

b. Werkcolleges Fiscale Economie

In het collegejaar 2017/2018 zijn er twee werkcolleges Fiscale Economie aangeboden.

I. Werkcollege MKB

In blok 2 is het werkcollege Midden- en Kleinbedrijf (MKB) gegeven, 12 colleges van elk drie uur. In het werkcollege MKB staat de belastingheffing over de winst van ondernemingen in al haar facetten centraal. De levenscyclus van het familiebedrijf vormt de rode draad in het werkcollege.

Aan de orde komen onderwerpen als de start van de onderneming en de keuze van de rechtsvorm, wijzigingen van de ondernemingsvorm, herstructurering, firma- en dga-problematiek, overlijden en bedrijfsopvolging.

Programma werkcollege MKB:

<i>Sessie</i>	<i>Datum</i>	<i>Onderwerp</i>
1.	06-11-2017	Keuze rechtsvorm en het ondernemersbegrip in de Wet IB 2001, Wet OB 1968, de belastingplicht in de Wet VpB 1969
2.	09-11-2017	Totaalwinst
3.	13-11-2017	Jaarwinst: beginselen goedkoopmansgebruik, verhouding tussen fiscaal en commercieel resultaat
4.	16-11-2017	Balanscontinuïteit/foutenleer en voorzieningen/reserves
5.	20-11-2017	Waardering van ondernemingen en incurante aandelen
6.	23-11-2017	Investeren en andere ondernemingstransacties
7.	04-12-2017	Firmaproblematiek in nationaal verband
8.	07-12-2017	Herstructurering via fusie/splitsing en aangaan fiscale eenheid
9.	11-12-2017	Fiscaalrechtelijke aspecten van faillissement
10.	14-12-2017	Beëindiging van de onderneming/staking/verbreking fiscale eenheid
11.	18-12-2017	Bedrijfsopvolging tijdens leven en overlijden (eenmanszaak, samenwerkingsverbanden en BV)
12.	21-12-2017	Inbreng in en terugkeer uit de BV

Docenten: Dr. Y.M. Tigelaar-Klootwijk, drs. M.H.M. Smeets
Tentamen: Er wordt geen tentamen afgenomen. De studenten worden beoordeeld op basis van hun participatie en een door iedere student te schrijven nota.
Studielast: 12 ECTS
Plaats in de studie: Het vak dient gevolgd te worden in de masterfase

Resultaten:

Tijdens het tweede blok van het collegejaar 2017/2018 namen 57 studenten deel aan het werkcollege MKB; hiervan hebben 39 studenten voldaan aan de verplichtingen van het college.

II. Werkcollege MNO

In blok 4 is het werkcollege Multinationale Ondernemingen (MNO) gegeven, 14 colleges van elk drie uur. Hierbij ligt het accent op fiscale, vennootschapsrechtelijke, bedrijfseconomische aspecten, alsmede op de internationale fiscale en EU-rechtelijke aspecten van vennootschappen en vennootschapsstructuren.

Programma werkcollege MNO:

Sessie	Datum	Onderwerpen
1.	05-03	Uitzending van personeel naar Nederland
2.	08-03	Uitzending van personeel vanuit Nederland
3.	19-03	Onderneming en dga de grens over en weer terug
4.	22-03	Beperkt belastingplichtigen lichamen en bijzondere lichamen (overheidsbedrijven, stichtingen en verenigingen, coöperaties, verzekeraars)
5.	26-03	IFRS en fiscale winstbepaling
6.	29-03	IFRS, voorzieningen en pensioenen
7.	03-04	(Inter-)nationale samenwerkingsverbanden; hybride entiteiten
8.	05-04	Financieringsproblematiek; hybride financieringen; earning stripping
9.	09-04	Group Taxation (deelnemingsvrijstelling en -verrekening; M-D-RL; CfC-regelgeving)
10.	12-04	Group Taxation (fiscale eenheid en verliesverrekening)
11.	16-04	Transferpricing, inlichtingenplicht, arbitrageverdrag, onderling overleg
12.	19-04	(Inter)nationale aspecten van overnames en fusies
13.	23-04	Passief inkomen/beleggingsinstellingen (dividend, interest, royalties/capital gains)
14.	26-04	Tax accounting

Docenten: Prof. dr. P. Kavelaars, dr. R.P. van den Dool, mr. D.E. van Sprundel, drs. M.H.M. Smeets en dr. F.M. Werger.
Tentamen: Er wordt geen tentamen afgenomen, De studenten worden beoordeeld op basis van hun participatie en de door ieder te schrijven nota.
Studielast: 12 ECTS
Plaats in de studie: Het vak dient gevolgd te worden in de masterfase.

Resultaten:

Tijdens het vierde blok van het collegejaar 2017/2018 namen 42 studenten deel aan het werkcollege MNO; hiervan hebben 35 studenten voldaan aan de verplichtingen van het college.

c. Capita Selecta

Er kan worden gekozen uit twee capita selecta.

I. Capita Selecta Europese BTW en andere indirecte belastingen

Het vak beoogt een verdieping te geven van de kennis van het Europees BTW-systeem en andere Europese indirecte belastingen zoals het douanerecht, accijnzen en de verpakkingenbelasting.

Het betreft een verdiepend vak. Naast een aantal principes uit de Europese verdragen en richtlijnen komt de jurisprudentie over de BTW van het Hof van Justitie aan de orde, alsmede de ontwikkelingen op het terrein van de BTW en andere indirecte belastingen in de EU. Het vak vormt een aanvulling op het vak Omzetbelasting dat in de bachelorfase wordt aangeboden.

Als voorbereiding op elk college dienen de studenten twee stellingen te poneren. Tijdens de colleges gaan de docenten nader in op de stellingen en de daarover gevormde meningen van de studenten.

Bij de bepaling van het eindcijfer voor dit vak worden de volgende zaken in acht genomen:

- de kwaliteit van het door de studenten ingeleverde huiswerk;
- de aanwezigheid van de studenten en hun participatie tijdens de colleges;
- de prestatie van de studenten tijdens het mondelinge tentamen.

Colleges: In het collegejaar 2017/2018 (blok 3) zijn zeven hoorcolleges gegeven van elk drie uur
Docenten: Drs. P.C.J. Oerlemans, dr. R.N.F. Zuidgeest
Tentamen: Stellingen (50%), Schriftelijk tentamen (50%)
Studielast: 4 ECTS
Plaats in de studie: Het vak dient gevolgd te worden in de masterfase.

Resultaten:

Capita Selecta Europese BTW en andere indirecte belastingen

	Totaal	Geslaagd	Percentage
02-03-2018	20	20	100%

II. Capita Selecta Internationaal en Europees Belastingrecht

Het onderhavige vak beoogt een verdieping te geven van de kennis van het internationale en Europese fiscale belastingrecht. Door het veel vaker dan vroeger wegvallen van grenzen nemen grensoverschrijdende transacties en bewegingen sterk toe. Bovendien worden deze bewegingen steeds complexer. Die ontwikkelingen hebben ook gevolgen voor de fiscale aspecten die zijn verbonden aan grensoverschrijdende transacties, arbeids- en kapitaalbewegingen. Daarnaast is de tendens dat internationale en Europeesrechtelijke fiscale regelgeving en rechtspraak sterk aan betekenis wint en complexer wordt. Het onderhavige vak beoogt in aanvulling op de algemene vakken internationaal belastingrecht en Europees belastingrecht met name op de meer complexe vraagstukken van internationaal en Europees belastingrecht in te gaan. De studenten moeten per college twee gemotiveerde stellingen inleveren die worden beoordeeld en de helft van het cijfer bepalen.

Thema's die de revue passeren zijn onder andere:

- arbeidsinkomsten
- inkomsten uit roerende vermogensbestanddelen, zoals dividend en rente;
- staatssteun;
- de ontwikkelingen inzake het tegengaan van het ontwijken van belastingen;
- bijzondere buitenlandse stelsels en EU-belastingstelsels;
- internationale schenk- en erfbelasting;
- moot court.

<i>Colleges:</i>	In het collegejaar 2017/2018 (blok 3) zijn zeven hoorcolleges gegeven van elk drie uur
<i>Docenten:</i>	Prof. dr. P. Kavelaars, mr. D.E. van Sprundel, mr. T.C. Hoogwout en R.C. de Smit MSc.
<i>Tentamen:</i>	Stellingen (50%), Schriftelijk tentamen (50%)
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Het vak dient gevolgd te worden in de masterfase.

Resultaten:

Capita Selecta Internationaal en Europees Belastingrecht

	Totaal	Geslaagd	Percentage
03-03-2018	31	24	77%
11-07-2018 (her)	4	2	50%

d. Masterscripties

In de periode 1 september 2017 – 31 augustus 2018 werden in totaal 45 masterscripties afgerond.

Scriptiebegeleiders : Mr. M.P.L. Adriaansen, Drs. J.E. van den Berg, Drs.T.C. Hoogwout, L.C. van Hulten Msc, Prof. dr. P. Kavelaars, Drs. P.C.J. Oerlemans, Mr R.B.N. van Ovost, Prof.dr. R.N.G. van der Paardt, drs. M.T.E. Robben, Drs. M.H.M. Smeets, R.C. de Smit Msc, Mr. D.E. van Sprundel, Dr. Y.M. Tigelaar-Klootwijk, Dr. H. Vrijburg, Dr. F.M. Werger, Drs. C. van Wijk, , Drs. R.N.F. Zuidgeest.

e. Masterexamen

45 studenten hebben hun masterexamen Fiscale Economie behaald.

8. Postacademisch Onderwijs

MasterCourse Vastgoed Fiscaal

Deze mastercourse wordt georganiseerd door FEI BV. Het onderwijs wordt gegeven door docenten van de opleiding fiscale economie, evenals door externe docenten. De coördinatie is in handen van prof. dr. P. Kavelaars en prof. dr. R.N.G. van der Paardt. De leergang 2017/2018 is in januari 2017 gestart en telde 10 deelnemers. De examens vonden in november 2018 plaats. 4 cursisten zijn geslaagd.

MasterCourse Financiële Planning

Deze mastercourse wordt georganiseerd door FEI BV. Het onderwijs wordt gegeven door docenten van de opleiding fiscale economie en door externe docenten. De coördinatie is in handen van mr. T.C. Hoogwout. De leergang 2018 is in maart 2018 gestart met 11 deelnemers. In november 2018 vonden de examens plaats. 9 cursisten zijn geslaagd.

MasterCourse Human Resources and Global Mobility

Deze mastercourse wordt georganiseerd door FEI BV in samenwerking met Expatise. Het onderwijs wordt gegeven door externe docenten. De coördinatie is in handen van dr. F.M. Werger. De leergang 2017/2018 is in september gestart met online zelfstudie en in januari 2018 met 7 colleges aan de Erasmus Universiteit. De mastercourse heeft 8 deelnemers. De examens vonden plaats in januari 2019. 6 cursisten zijn geslaagd.

Europese Fiscale Studies (EFS)

Stichting EFS betreft een samenwerkingsverband tussen FEI BV en de vakgroep Fiscaal Recht van de Erasmus School of Law. Zij heeft in het collegejaar 2017-2018 drie leergangen georganiseerd:

1. Post-Master in EU Customs Law (september 2017 t/m februari 2018). Hieraan namen 27 deelnemers deel. Post-Master in EU Customs Law is de vervanger van de post-master Douane en is voortaan Engelstalig. Het onderwijs werd verzorgd door docenten van de opleiding Fiscaal Recht van de Erasmus School of Law, alsmede door

externe docenten. Er vonden 10 bijeenkomsten plaats. Algemeen coördinator is M. Schippers LL.M.

2. Post-Master Indirecte Belastingen (september 2017 t/m februari 2018). Hieraan namen 21 deelnemers deel. Het onderwijs werd verzorgd door docenten van de opleiding Fiscale economie van de Erasmus School of Economics, docenten van de opleiding Fiscaal Recht van de Erasmus School of Law, alsmede door externe docenten. Er vonden 12 bijeenkomsten plaats. Algemeen coördinator is drs. T. Braakman.

3. Post-Master Internationaal en Europees Belastingrecht (maart t/m oktober 2018). Hieraan namen 18 deelnemers deel. Het onderwijs werd verzorgd door docenten van de opleiding Fiscale Economie van de Erasmus School of Economics, docenten van de opleiding Fiscaal Recht van de Erasmus School of Law, alsmede door externe docenten. Er vonden tien bijeenkomsten plaats. Algemeen coördinator is mr. dr. M.F. de Wilde.

Landelijk PAOB

Het Postacademisch Onderwijs Belastingwetenschap, een samenwerkingsverband tussen de fiscale vakgroepen in Nederland, organiseert postacademische cursussen, gericht op bijscholing van op HBO- en universitair niveau geschoolde fiscalisten. Een aantal docenten van de opleiding Fiscale Economie heeft hieraan in 2017 een bijdrage geleverd. FEI BV wordt in het bestuur van PAOB vertegenwoordigd door drs. M.H.M. Smeets.

EURAC Controllersopleiding

In het kader van de door EURAC BV georganiseerde controllersopleidingen wordt door medewerkers van FEI BV het onderwijs in het belastingrecht aangeboden. Dit betreft het vak Fiscaal Concernrecht. Fiscaal Concernrecht wordt verzorgd door drs. M.T.E. Robben en drs. P.C.J. Oerlemans. Gemiddeld nemen aan het vak circa 54 studenten deel. Het vak wordt afgesloten met een tentamen.

EURAC Accountancy

In het kader van de door EURAC BV georganiseerde accountancy opleidingen wordt door medewerkers van FEI BV het onderwijs in het belastingrecht aangeboden. Dit betreft de vakken Belastingrecht 1 en Belastingrecht 2. Het vak Belastingrecht 1 wordt verzorgd door Mr. R.B.N. van Ovost. Belastingrecht 2 wordt verzorgd door R.C. de Smit MSc. In het collegejaar 2017/2018 hebben 64 studenten deelgenomen aan het vak Belastingrecht 1. Aan Belastingrecht 2 hebben 74 studenten deelgenomen. Beide vakken zijn afgesloten met een schriftelijk tentamen.

EURAC

EURAC/ESAA organiseert nog diverse andere cursussen voor accountants c.a. waaraan diverse docenten van de vakgroep aan bijdragen.